

Vergaderjaar 2004–2005

30 095

Raming der voor de Tweede Kamer in 2006 benodigde uitgaven, alsmede aanwijzing en raming van de ontvangsten

Nr. 3

TOELICHTING (UITGAVEN EN ONTVANGSTEN)

Inleiding

Dit ramingsvoorstel is onderdeel van de in 2002 ingezette structuur: eerst een beleidskader opstellen, daarna de Raming, vervolgens een jaarplan en tenslotte een jaarverslag. Een tweede invalshoek betreft de vraag op welke wijze de ondersteuning kan worden verbeterd, in het bijzonder ten aanzien van de in het beleidskader aangegeven terreinen en waarop in de onderstaande toelichting verder wordt ingegaan. Dit tegen de achtergrond van het gegeven dat in deze tijd «groei» geen automatisme meer is en kwaliteit bij de ondersteuning van de Kamer voor alle kamerbewoners hoog in het vaandel staat.

Financiële uitgangspunten

Uitgangspunt voor de Raming 2006 is het meerjarencijfer voor dat jaar zoals opgenomen in hoofdstuk IIA van de Rijksbegroting voor 2005, artikelen 2 «Uitgaven ten behoeve van leden en oud-leden Tweede Kamer», 3 «Wetgeving en controle Tweede Kamer» en 4 «Wetgeving en controle Eerste Kamer en Tweede Kamer» (29 200 II). Daarnaast is rekening gehouden met de structurele doorwerking van de in het wijzigingsvoorstel naar aanleiding van de Voorjaarsnota 2005 op te nemen mutaties. Aangezien de ramingsprocedure bij de Kamer voorafgaat aan de begrotingsvoorbereiding bij de Rijksbegroting, zijn mogelijk uit die laatste voortvloeiende generieke loon- en prijsmutaties niet in deze staat verwerkt.

Efficiëncymaatregelen

Bij gelegenheid van de behandeling van de Raming voor 2005, heeft de Kamer ingestemd met door het Presidium voorgestelde efficiëncymaatregelen. Hiervan zijn op dit moment de volgende verwerkt:

(Bedragen x € 1 000)

Dienst(en)	Aard	Verwerkt
Griffie	– Herziening drukwerkcontract SDU – Vermindering kopieerkosten – Verlaging aantal abonnementen	800
Griffie	Geen abonnementen op Witte Stukken voor derden	20
Restaurantbedrijf/FEZ	Administratiekosten rekeninghouders Restaurantbedrijf doorberekenen	10
Beveiligingsdienst	Externen laten betalen voor een vaste toegangspas	3
Facilitaire Dienst	Geen verhuizingen meer van ambtelijke diensten	15
Facilitaire Dienst	Opgeslagen goederen van de hand doen	25
Totaal efficiencymaatregelen		873

Deze opbrengst is ingezet ter medefinanciering van de taakstelling Balkenende II.

Cijfermatige opbouw Raming 2006**Uitgaven (in € 1 000)**

Meerjarencijfer 2006 volgens de Miljoenennota 2005		102 384
Voorjaarsnota 2005		
Artikel 02.		
– artikelonderdeel 01.		
– schadeloosstelling europarlementariërs	pm	
Artikel 03.		
– artikelonderdeel 01.		
Personeel		
– FEZ salarisbureau (3 fte's)		152
– Beveiligingsdienst (1,5 fte's)		60
– Beveiligingsdienst (samenwerking Eerste Kamer)		123
Materieel		
– Raad economisch adviseurs		17
– Themacommissies		100
– Staten-Generaal digitaal		1 500
– reallocatie naar artikel 4 (IPU)		– 14
– verwerking taakstelling	–	1 774
– reallocatie budget drukwerk		800
Drukwerk		
– reallocatie naar apparaat		– 800
Artikel 04.		
– artikelonderdeel 03.		
– reallocatie van artikel 3 (IPU)		14
Verhoging voorjaarsnota 2005		178
Ramingstotaal uitgaven 2006		102 562

Ontvangsten (in € 1 000)

Meerjarencijfer 2006 volgens de Miljoenennota 2005		1 875
– Beveiligingsdienst (samenwerking Eerste Kamer)	123	
Verhoging voorjaarsnota 2005		123
Ramingstotaal ontvangsten 2006		1 998

Artikel 2. Uitgaven ten behoeve van leden en oud-leden Tweede Kamer, alsmede leden van het Europees Parlement

1. Algemene doelstelling

Het zorgdragen voor de uitgaven ten behoeve van de leden en oud-leden van de Tweede Kamer betreffende het volgende:

- schadeloosstelling leden
reis- en overige kosten leden
schadeloosstelling leden Europees Parlement
- wachtgeld en oud-leden
outplacement oud-leden
pensioenen oud-leden en hun nabestaanden

2. Begrotingsvoorstellen

In het voorstel tot wijziging van de begroting van IIA voor 2005 (.....) is onder artikelonderdeel 1. een structurele verhoging opgenomen ten behoeve van de betaling via het salarisbureau van de Tweede Kamer van de schadeloosstelling aan leden van het Europees Parlement. Dientengevolge wordt voorgesteld dit ook in de artikelomschrijving tot uitdrukking te brengen. Het betreffende budget werd voorheen geraamd op de begroting van hoofdstuk VII van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

In het eerste wijzigingsvoorstel voor 2004 (29 552) is een «cyclische» aanpassing van het wachtgeldbudget opgenomen. Deze is echter op dat moment toebedeeld aan artikelonderdeel 1 «schadeloosstelling». In het nu voorliggende voorstel is dit gecorrigeerd.

3. Operationele doelstellingen en prestatiegegevens

Operationele doelstellingen

Wet schadeloosstelling leden Tweede Kamer (Stb. 1997, 250) en Wet schadeloosstelling, (uitkering en pensioen) leden Europees Parlement (Stb. 1979, 379)

Wat willen we bereiken

Een juiste uitvoering van de Wet schadeloosstelling leden Tweede Kamer en de Wet schadeloosstelling leden Europees Parlement.

Wat gaan we daarvoor doen

Op basis van de bepalingen in de Wet schadeloosstelling leden Tweede Kamer en de Wet schadeloosstelling leden Europees Parlement zorgdragen voor de uitgaven ten behoeve van de schadeloosstelling en reis- en overige kosten van leden van de Tweede Kamer en de Nederlandse leden van het Europees Parlement.

Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Stb. 1969, 594) en outplacement

Wat willen we bereiken

Een juiste uitvoering van de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers. De omstandigheid dat binnen één jaar¹, tweemaal sprake was van kamerverkiezingen, leidde tot een versterkt beroep op de wachtgeldregeling voor oud-leden.

¹ Mei 2002 en januari 2003.

Wat gaan we daarvoor doen

Op basis van de bepalingen in de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers zorgdragen voor de uitgaven voor pensioenen en uitkeringen aan oud-leden, alsmede voor pensioen aan hun nabestaanden.

Door een gerichte inzet van outplacementfaciliteiten zal worden getracht de gevolgen van het genoemde, versterkte, beroep op de wachtgeldregeling te beperken.

Wat mag het kosten

Binnen het totaal van dit artikel is € 0,2 mln voor outplacementfaciliteiten beschikbaar. De uitgaven in 2004 beliepen € 27 000.

Artikelonderdelen 1 en 2

In onderstaand overzicht zijn in meerjarig perspectief de uitgaven met betrekking tot dit artikel opgenomen. Aangaande het verschil in uitgaven-niveau van de vergoedingen tussen 2001 en 2002, zij opgemerkt dat de kosten van de brutering kostenvergoedingen voor 2001, ten laste van het budget van 2002 zijn gebracht.

(in € 1 000)

2. uitgaven t.b.v. leden en oud-leden Tweede Kamer	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
– schadeloosstelling	9 037	11 472	11 099	11 546	12 345	12 543	13 016	12 693	12 746
– vergoedingen	3 449	2 798	2 807	2 941	3 048	5 844	8 711	6 162	5 931
<i>totaal</i>	<i>12 486</i>	<i>14 270</i>	<i>13 906</i>	<i>14 487</i>	<i>15 393</i>	<i>18 387</i>	<i>21 727</i>	<i>18 855</i>	<i>18 677</i>
gemiddeld per zetel	83	95	93	97	103	123	145	126	125
– pensioenen en wachtgelden.	4 797	4 788	6 249	6 533	6 133	6 511	8 360	10 700	9 370
gemiddeld per zetel	32	32	42	44	41	43	56	71	62
– <i>totaal artikel 2</i>	<i>17 283</i>	<i>19 058</i>	<i>20 155</i>	<i>21 020</i>	<i>21 526</i>	<i>24 898</i>	<i>30 087</i>	<i>29 555</i>	<i>28 047</i>
gemiddeld per zetel	115	127	134	140	144	166	201	197	187

Aantallen deelgerechtigden (pensioenen en wachtgelden)	2001	2002	2003	2004
Pensioenen oud-leden	198	209	218	222
Wachtgelden oud-leden ¹	62	134	121	91
Weduwen-/weduwnaarspensioenen	124	124	121	118
Wezenpensioenen	3	4	4	4
Totaal	387	471	464	435

¹ Exclusief wachtgeldaanspraken die door korting van inkomsten niet tot betaling leiden (2001: 44, 2002: 34, 2003: 88, 2004: 50).

4. Budgettaire gevolgen van beleid

Overzicht budgettaire gevolgen van beleid (in € 1 000)

2: Uitgaven t.b.v. leden en oud-leden Tweede Kamer, alsmede leden van het Europees parlement	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Verplichtingen	29 165	28 666	29 666	29 666	29 666	29 166	28 666
Uitgaven	29 165	28 666	29 666	29 666	29 666	29 166	28 666
1. schadeloosstelling	20 607	20 608	20 608	20 608	20 608	20 608	20 608
2. pensioenen en wachtgelden	8 558	8 058	9 058	9 058	9 058	8 558	8 058
Ontvangsten	286	286	286	286	286	286	286

Het thans als «PM» opgenomen budget ten behoeve van de schadeloosstelling van de Nederlandse leden van het Europees Parlement wordt toegevoegd vanuit de begroting van het ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties (VII).

Artikel 3: Wetgeving en controle Tweede Kamer

1. Algemene doelstelling

Taak van de Tweede Kamer

De taken van de Tweede Kamer vloeien voort uit de Grondwetsartikelen 50 (vertegenwoordiging van het gehele Nederlandse volk), 65 tot en met 72 (werkwijze), 81 tot en met 87 (wetgeving), 105 (begrotingen), 137 en 138 (Grondwetsgeving) en enkele andere Grondwets- en wetsartikelen.

De ambtelijke diensten

De algemene doelstelling (missie) van de ambtelijke organisatie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal is het stimuleren van het parlementair democratisch proces door een professionele en plezierige ondersteuning van de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

De voornaamste kernwaarden in dit verband zijn integriteit en dienstbaarheid. Als belangrijkste kerncompetenties kunnen worden genoemd:

- klantgericht handelen: herkennen van de wensen, behoeften en belangen van klanten en het hiernaar handelen,
- flexibel inspelen op de omgeving: gedrag, ideeën en werkwijzen aanpassen aan uitgesproken en onuitgesproken wensen en behoeften van de omgeving.

Naast de apparaatskosten in meer strikte zin, zijn onder dit artikel ook de budgetten voor onderzoek, drukwerk kamerstukken, fractiekosten, uitzending leden en enquêtes opgenomen.

2. Begrotingsvoorstellen

Het voorstel tot wijziging van de begroting van IIA voor 2005 (.....) omvat het volgende:

Artikel	Aard mutatie	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Uitgaven							
2.	Schadeloosstelling leden Europees Parlement	Pm	Pm	Pm	Pm	Pm	pm
Totaal artikel 2		Pm	Pm	Pm	Pm	Pm	pm
3.	<i>Personeel</i>						
	FEZ (3 fte's)	152	152	152	152	152	152
	Beveiliging (1,5 fte)	60	60	60	60	60	60
	Beveiliging (samenwerking EK)	123	123	123			
	Beveiliging (externe ondersteuning)	480					
Totaal personeel		815	335	335	212	212	212
	<i>Materieel</i>						
	REA	83	17	Pm	Pm	Pm	Pm
	Themacommissies	100	100	100	100	100	100
	Staten-Generaal digitaal	- 750	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
	Reallocatie naar artikel 4		- 14	- 14	- 14	- 14	- 14
	Verwerking taakstelling	- 1 491	- 1 774	- 1 774	- 1 774	- 1 774	- 1 774
	Intertemporele compensaties						
	– elektrische sloten	90					
	– financiering ARSG	700					
	– Kamer thuis	410					
	– salarisbureau	200					
	– Statenrestaurant	79					
Totaal materieel		- 579	- 171	- 188	- 188	- 188	- 188
Totaal artikel 3		236	164	147	24	24	24
4.	Reallocatie artikel 3		14	14	14	14	14
Totaal artikel 4			14	14	14	14	14
Totaal verhoging		236	178	161	38	38	38
		+PM	+ PM	+ PM	+ PM	+ PM	+ PM
Ontvangsten							

Artikel	Aard mutatie	2005	2006	2007	2008	2009	2010
3	Desaldering beveiligingsdienst	123	123	123			
Totaal verhoging		123	123	123			

- De formatieve aanpassingen betreffen behalve FEZ (3 fte's ten behoeve van het salarisbureau), ook de Beveiligingsdienst: naast een structurele uitbreiding met 1,5 fte is sprake van een verhoging in 2005 met € 0,480 mln ten behoeve van de inhuur van beveiliging. Voorts is met betrekking tot de dienstverleningsovereenkomst met de Eerste Kamer aangaande de beveiliging, sprake van een (budgettair neutrale) verhoging van uitgaven en ontvangsten met € 0,123 mln per jaar in de periode 2005–2007.
- Het Presidium heeft recent ingestemd met het voorstel een raad van economische adviseurs (REA) aan te stellen. Hiervoor is in 2005 € 83 000 en in 2006 € 17 000 geraamd. Na één jaar zal uit de evaluatie moeten blijken welk budget hiervoor structureel benodigd is.
- De toevoeging met betrekking tot de themacommissies stoelt op de wens aangaande een structureel voorhanden budget in dezen ter versterking van de parlementaire controle.
- Ten behoeve van het project «Staten-Generaal digitaal» (het digitaliseren van de Handelingen) is in 2005 sprake van een budget van € 1,5 mln. Gelet op de projectplanning als gevolg van de noodzaak tot Euro-pees aanbesteden en het verwachte tempo van facturering van de kant van de Koninklijke Bibliotheek, blijft die in 2005 beperkt tot € 0,750 mln (in dat jaar is € 1,5 mln beschikbaar), zodat wordt voorgesteld het restant toe te voegen aan het budget voor 2006. Voorts is sprake van de toevoeging van een reeks tot 2011. Schematisch leidt dit tot het volgende beeld:

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Thans in de begroting opgenomen	1 500						
- aanpassing huidig budget	- 750	750					
- toevoeging Staten-Generaal digitaal		750	1 500	1 500	1 500	1 500	2 250
Totaal beschikbaar	750	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	2 250

- Op grond van de subsidieaanvraag voor 2006 van de IPU (opgenomen onder artikel 4), blijkt sprake te zijn van een beperkt exploitatietekort. Voor wat betreft het Nederlandse aandeel hierin kan dit worden bestreden door een toevoeging vanuit artikel 3.
- De verwerking van de taakstelling Balkenende II in 2004 vond plaats ten laste van het apparaatskostenbudget. Hiermee wordt beoogd tevens uitvoering te geven aan de motie-Rambocus (29 527, nr. 21). Het Presidium stelt voor ook de structurele verwerking van de taakstelling op deze wijze te doen plaats vinden. De financiering is gevonden in de opbrengst van een aantal efficiencymaatregelen, enkele extensiveringen en een binnen de begroting gereserveerd bedrag aan onverdeelde loon- en prijsbijstelling. Het uitgangspunt voor deze reservering was het verkrijgen van een (beperkte) mate van flexibiliteit binnen de begroting(suitvoering).
- Als gevolg van zowel fasering van werkzaamheden als een betere toerekening van begrotingsmiddelen is het budget in 2004 met in totaal € 1,479 mln verlaagd (29 916, nr. 2, blz. 3 en 4. deze verlaging wordt thans weer toegevoegd aan het budget voor 2005.

Daarnaast is het mogelijk gebleken met behulp van bij gelegenheid van de Voorjaarsnota 2005 aan de begroting toe te voegen «eindejaarsmarge

2004», enkele extensiveringen en meevallers als ook het herschikken van formatieplaatsen, een aantal claims binnen de beschikbare begrotingsruimte te financieren. Dit geldt in het bijzonder de formatieve (6 fte's, structureel € 0,320 mln) en materiële uitgaven (in 2005 € 1,214 mln) ten behoeve van e-parlement, beveiligingsmaatregelen (in 2005 € 0,320 mln) en onvoorzien onderhoud aan de gebouwdelen (in 2005 € 0,987 mln). In het ramingsvoorstel voor 2006, noch in de thans voorgestelde voorjaarsnotamutaties is rekening gehouden met de budgettaire vertaling van de aanbevelingen van de tijdelijke Commissie infrastructuurprojecten, aangezien eerst het debat tussen Kamer en commissie moet worden afgewacht.

Voor wat betreft de mogelijke gevolgen van de invoering van de subsidieriteitsstoets, is eveneens afgezien van enige budgettaire verwerking op dit moment. In 2005 zullen onder leiding van een projectleider de mogelijke consequenties, waaronder mogelijk formatieve, van de veranderde werkwijze in kaart worden gebracht.

3. Operationele doelstellingen en prestatiegegevens

Inleiding

Zelfstandige begrotingsautoriteit

Wat willen we bereiken

Het bewerkstelligen dat de Tweede Kamer ook in financiële zin zo onafhankelijk mogelijk is van de regering. Daartoe heeft de Tweede Kamer zich bij de vaststelling van de Raming voor 2005 bij motie opnieuw nadrukkelijk uitgesproken voor de zogenoemde zelfstandige begrotingsautoriteit (ZBA) (motie- Dubbelboer, Kamerstuk 29 527, nr. 15).

Wat gaan we daarvoor doen

In de 2^e wijziging van de Comptabiliteitswet (Kamerstuk 29 833) wordt hieraan aandacht besteed. De behandeling van dit wetsvoorstel zal kunnen worden benut om de ZBA nader gestalte te geven. Dit zal gevolgen hebben voor het vaststellen van de Raming en het beheer en toezicht op de uitvoering ervan.

Financieel beleid en voortdurende heroverweging

De afronding van de invoering van de nieuwe financiële en personele systemen leidt voor het jaar 2005 in eerste instantie tot de technische opdracht deze systemen stabiel te laten functioneren. De hoofddoelstelling voor zowel 2005 als daarna is echter een geoptimaliseerd gebruik van de in deze systemen begrepen mogelijkheden. Niet alleen ten behoeve van FEZ en P&O, maar ten dienste van de gehele Tweede Kamer. Samengevat omvat de doelstelling voor 2006 de volgende onderdelen:

- dat de mogelijkheden voor decentraal werken met het financiële informatiesysteem zijn ingevuld,
- de klanten tevreden zijn over zowel de operationele, tactische als strategische managementinformatie,
- zoveel mogelijk papierloos te werken door gebruik te maken van scanapparatuur en het elektronisch accorderen van facturen en verplichtingen.

Voorts is het wenselijk de hele cyclus, dat wil zeggen vanaf de aanvraag van een dienst of product tot en met de betaling in een workflowproces op te nemen. De herbezinning op de taken en verantwoordelijkheden van FEZ in 2005 dient in 2006 te resulteren in een slagvaardiger dienst die efficiënter en sneller kan inspelen op de wensen van de klanten met als doelstelling de kwaliteit van de planning- & controlcyclus te versterken.

De komende twee jaren zal er meer prioriteit worden gegeven aan de toezichthoudende rol van FEZ in de vorm van het monitoren van de uitvoering van de jaarplannen, het heroverwegen van bestaande taken en budgetten en het begeleiden van de invoering en naleving van de administratieve organisatie.

Tenslotte is de samenwerking met de Eerste Kamer een belangrijk thema, evenals de mogelijke gevolgen voor de financiële functie van de invoering van de zelfstandige begrotingsautoriteit.

Samenwerking met de Eerste Kamer

Na jaren van lage betrokkenheid van de vakcommissies worden zowel de Tweede als de Eerste Kamer door de aanstaande invoering van de subsidiariteitstoets gedwongen om zich een oordeel te vormen over voorgenomen wetgeving van de Europese Commissie. De subsidiariteitstoets maakt het immers mogelijk, binnen zekere randvoorwaarden, zaken die naar het oordeel van het parlement op nationaal niveau geregeld zouden moeten worden van de Europese agenda te halen. Al eerder is door een speciaal daartoe ingestelde gemengde commissie van beide kamers gerapporteerd hoe de kamers hierin tot op zekere hoogte, want uiteindelijk neemt elke Kamer zelf de noodzakelijke besluiten alvorens haar stem uit te brengen, gezamenlijk kunnen optrekken. Dit gebeurt al enige tijd op het gebied van de informatieverschaffing en -uitwisseling. De aanstaande invoering van de subsidiariteitstoets maakt de noodzaak van een vroegtijdige informatie verschaffing nog pregnanter.

Ook met de aanstelling in 2004 van een permanente vertegenwoordiger namens de Staten-Generaal bij het Europese Parlement is ingespeeld op deze behoefte. Om de toegang tot de Europese informatie op een efficiënte wijze te verbeteren stelt de permanente vertegenwoordiger jaarlijks een werkprogramma op dat is afgestemd op de wensen van de vaste commissies van beide kamers, en uiteraard ook met de vaste commissies voor Europese Zaken. De permanente vertegenwoordiger werkt hierbij intensief samen met de ambtelijke organisaties van beide kamers. Daarnaast fungeert de permanente vertegenwoordiger voor leden van beide kamers als bemiddelaar bij contacten, introducties, cursussen e.d. in Brussel en/of Straatsburg.

De uitwerking van de subsidiariteitstoets zal van de ambtelijke ondersteuning meer vergen dan tot nu toe gebruikelijk was, ook bij de vakcommissies. De behoefte aan professionele advisering zal waarschijnlijk verder toenemen. Met ingang van 1 maart 2005 moet een proef (zoals voorgesteld door de Gemengde commissie subsidiariteitstoets) meer duidelijkheid geven over het antwoord op de vraag en de omvang van deze nieuwe behoefte aan extra deskundigheid. Dan zal ook blijken of de tot nu toe hiervoor gereserveerde formatieruimte in het PECE toereikend is.

Daar staat tegenover dat ook van de ministeries verwacht mag worden dat zij hun grondwettelijke plicht om de kamers te informeren, bijvoorbeeld door middel van fiches¹, aanpassen aan de nieuwe Europese context en de daarbij geldende termijnen. Op deze wijze kan de ondersteuning van de kamers beperkt blijven tot die aspecten en terreinen waarop zij autonoom zijn.

¹ Een fiche is een beknopte beschrijving door het kabinet van een nieuw EU-wetgevingsvoorstel waarbij de regering kort ingaat op de inhoud van het voorstel en op aspecten zoals de financiële consequenties, subsidiariteit en proportionaliteit, de gevolgen voor de Nederlandse wet- en regelgeving en het Nederlands standpunt dat zal worden ingenomen in de onderhandelingen. Het fiche beoogt het parlement in een vroeg stadium van de onderhandelingen in Brussel, inzicht te geven in het voorstel en de mogelijkheid te bieden om te sturen op de onderhandelingsinzet.

De ondersteuning van de kerntaken van het parlement (medewetgeving en controle)

De Europese Constitutie die naar verwacht in 2005 zal worden geratificeerd, heeft ook gevolgen voor de medewetgevings- en controletaken van de Kamer. Daarin speelt de Europese wetgeving en beleidsontwikkeling immers in toenemende mate een belangrijke rol. De toepassing van de subsidiariteitstoets brengt bovendien met zich mee dat in een zeer vroeg

stadium en binnen korte tijd de vaste commissies een afweging dienen te maken of voorgenomen beleid verder ontwikkeld moet worden op Europees dan wel nationaal niveau.

Er zal dan ook niet alleen een groter beroep worden gedaan op de al aanwezige deskundigheid op het gebied van de Europese wet- en regelgeving bij de staf van de vaste commissie voor Europese Zaken, maar ook op die van de overige medewerkers van de Diensten Commissie-ondersteuning (DCO's). Wellicht is ook uitbreiding van de formatie op dit gebied noodzakelijk.

Evenals in 2005 zal ook in 2006 bijzondere aandacht worden besteed aan het wetgevingsproces en in het bijzonder aan de kwaliteit van de wetgeving. Nu in het Reglement van Orde is opgenomen dat niet alleen initiatiefwetsvoorstellen, maar ook initiatiefnota's door de leden bij de Kamer kunnen worden ingediend, wordt de taakomschrijving van het Bureau Wetgeving tot deze laatste categorie uitgebreid, echter in die zin dat dit Bureau ten aanzien van deze ondersteuning een regiefunctie vervult. Dankzij de goede contacten met de Academie voor de Wetgeving is het mogelijk om ervaren wetgevingsjuristen voor een bepaalde tijd bij de Kamer te detacheren, bijvoorbeeld om de ondersteuning van een initiatiefwetsvoorstel of een technisch ingewikkeld wetsvoorstel van het moment van indiening tot en met de stemming als juridisch deskundige te begeleiden. Ook het instrument van de beknopte dan wel uitgebreide wetgevingsrapporten zal intensiever worden ingezet.

Controle

De controlerende taak van de Tweede Kamer staat momenteel in het middelpunt van de belangstelling, mede naar aanleiding van het rapport van de Tijdelijke Commissie Infrastructuurprojecten. Het streven naar versterking van de controlerende taak van de Tweede Kamer komt op verschillende manieren tot uitdrukking:

1. De Tweede Kamer heeft met algemene stemmen een vijftal moties aanvaard, hetgeen een ondersteuning vormt voor het ingeslagen VBTB-traject waarin beleidsverantwoording centraal staat.
2. De Tweede Kamer zal, naar analogie van de algemene politieke beschouwingen, een plenair debat houden met het voltallige kabinet daags na de aanbidding van de verantwoordingsstukken
3. De Tweede Kamer bezint zich op versterking van de inhoudelijke ondersteuning bij haar controletaak.
4. De Tweede Kamer beziet haar instrumentarium dat voortvloeit uit de Wet op de Parlementaire Enquête

Ad 1. In het najaar van 2004 is het VBTB-proces geëvalueerd door de ministeries, onder auspiciën van het Ministerie van Financiën (Kamerstuk 29 949, nr. 1). In die evaluatie is over de benutting van VBTB door de Tweede Kamer bij de behandeling van de begrotingen en bij de behandeling van de jaarverslagen geen oordeel gegeven. Immers, het past de gecontroleerde niet een oordeel uit te spreken over de mate van gebruik van de instrumenten door de controleur. Om die reden heeft de commissie voor de Rijksuitgaven een rapport van beschouwingen en bevindingen opgesteld (Kamerstuk 29 949, nr. 3). De belangrijkste conclusie is dat de Tweede Kamer nog scherper dan tot nog toe gebeurt, de beleidsdoelstellingen van de ministers dient te beoordelen en helder te formuleren welke meetbare effecten zij wenst terug te zien in het jaarverslag. Naar aanleiding van de VBTB-evaluatie heeft de Tweede Kamer uitvoerig gedebatteerd over het gewenste ambitieniveau van de VBTB-operatie en in een aantal kameruitspraken helder gemaakt dat de Tweede Kamer wenst voort te gaan op de ingeslagen weg van duidelijk

omschreven beleidsdoelstellingen, voorzien van meetbare effecten van dat beleid, neergelegd in een transparante verantwoording in de jaarverslagen.

Ad 2. Ook in dat licht is het van belang dat in 2005 voor het eerst uitvoering kan worden gegeven aan de door de Tweede Kamer aanvaarde motie-Blok c.s. (Kamerstuk 29 540, nr. 105 herdruk). De Tweede Kamer heeft hierin uitgesproken dat op de donderdag volgend op de derde woensdag in mei meteen een plenair debat wordt gevoerd over de jaarverslagen van de ministeries en over het financieel jaarverslag van het Rijk, in tegenwoordigheid van het voltallige kabinet. Na dit plenaire debat zullen de commissies de jaarverslagen per ministerie behandelen.

Ad 3. Wat betreft de ondersteuning van de controlerende taak van de Tweede Kamer zal in 2006 naar verwachting uitvoering kunnen worden gegeven aan de wens van de Tweede Kamer om de inhoudelijke ondersteuning zo adequaat mogelijk te doen zijn. Hiertoe is de commissie voor de Rijksuitgaven om advies gevraagd. Naast uitbreiding op basis van een groeimodel zal eveneens een meer intensieve samenwerking tussen de staf van de commissie voor de Rijksuitgaven en het Onderzoeks- en Verificatiebureau (OVV) een optie zijn. De uitkomsten van de evaluatie van de (na)reorganisaties van de DCO's en de uitkomsten van de evaluatie van het OVV zullen hierbij uiteraard worden betrokken.

Ad 4. Op het gebied van onderzoek zijn de komende aanbevelingen van de commissie die zich bezig houdt met de herziening van de Wet op de parlementaire enquête van belang. Het streven van deze commissie is erop gericht om voor 2007 met een initiatiefwetsvoorstel te komen.

De bij de vorige Raming al geconstateerde verschuiving van de vaste commissies in de richting van de tijdelijke, onderzoeks- en themacommissies, doet nog steeds opgeld. Dit heeft uiteraard consequenties voor de ambtelijke organisatie: als deze trend in 2006 doorzet zullen minimaal andere accenten gelegd worden in de ondersteuning en op een zeker moment zullen er keuzes moeten worden gemaakt aangaande de omvang of de taken van de ondersteuning. Deze keuzes zullen op het geëigende moment aan de Kamer worden voorgelegd.

Papierarm parlement/ E(lectronic)-parlement/Parlis

Het programma *e-parlement* heeft in 2004 en 2005 gewerkt aan het positioneren van de Tweede Kamer op het gebied van digitale informatievoorziening. De doelstelling van *e-parlement* is de Tweede Kamer de parlementaire informatiebron van Nederland te maken. Daarbij is de aanpak er altijd op gericht om initiatieven te starten vanuit de behoefte van de eindgebruiker (leden en burgers), van buiten naar binnen te denken.

Als resultaat van de projecten in 2004 en 2005 beschikt de Tweede Kamer over een prima uitgangspositie voor het kwalitatief uitwerken van deze doelstellingen. In de beleidskaders van het MT van 2004 en 2005 is al gemeld dat *e-parlement* bepaalde vormen van interactiviteit mogelijk moet maken. Duidelijk is dat alle vormen van interactiviteit in ieder geval ondersteund gaan worden. Maar het inhoudelijk vormgeven van het interactieve karakter van het parlement is grotendeels een verantwoordelijkheid van de fracties of individuele leden.

Rond het begin van 2005 is de informatiserings- en automatiseringsarchitectuur voor 2005–2008 opgeleverd. Hierin wordt de sturing van de investeringen en ontwikkelingen op het gebied van de informatievoorziening en automatisering van de Tweede Kamer geregeld. Naast een beheersbare, veilige en gestandaardiseerde omgeving heeft dit beleid ook

tot doel om de Tweede Kamer informatiebronnen op ieder gewenst moment, op iedere plaats en op elk apparaat beschikbaar te laten zijn. De architectuur stelt dan ook randvoorwaarden voor het toegankelijk, beschikbaar en innovatief houden van deze infrastructuur. De Tweede Kamer moet een actief innovatief beleid voeren om de ontwikkelingen in de (digitale) maatschappij bij te kunnen houden. Creativiteit binnen de Kamerorganisatie zal dan ook meer ruimte krijgen. Om dit te kunnen bereiken zal de samenwerking tussen de verschillende diensten op het gebied van informatisering en automatisering binnen de Directie Informatiseringsbeleid verder vorm krijgen en ook nieuwe impulsen opdoen. Mede met het oog hierop is de hoofdstructuur aangepast. Samenwerking is van belang om het beheer van de applicaties en de redactie van de websites conform de kwaliteitscriteria plaats te laten vinden.

Concreet zal in 2006 de nadruk komen te liggen op:

- verdere ontwikkeling van het educatieve programma en de bijbehorende website;
- verdere ontwikkeling van de internet- en intranetsite. Dit is mede noodzakelijk voor het mogelijk maken van meer interactieve toepassingen;
- verder vorm geven van integrale informatievoorziening in de richting van leden en andere belanghebbenden. Waarbij met betrekking tot de informatievoorziening aan de leden nadrukkelijk wordt aangehaakt bij de actuele agenda;
- de ontwikkeling van nieuwe vormen van informatiepresentatie. Te denken valt aan nieuwe toepassingen voor mobiele apparatuur, digitale televisie en telefoon;
- verdere fysieke en mentale inbedding van e-parlement in de organisatie van de Tweede Kamer, zodanig dat de verschillende diensten elkaar versterken in het ontwikkelen van nieuwe vormen van dienstverlening en samenwerking;
- het toegankelijk maken van de informatie in de plenaire zaal. De planning is deze in 2006 opnieuw in te richten.

De realisatie van de verschillende e-parlementprojecten, en wel in het bijzonder het in gebruik nemen van een nieuw parlementair informatiesysteem (Parlis) in 2005, versterkt de doelstelling uit te komen bij een papierarm parlement. Alle vergaderstukken worden straks «onderwerp en/of agendapunt gerelateerd» elektronisch beschikbaar gesteld. De papieren versie zal alleen op initiatief van de gebruiker beschikbaar komen.

Managementstijl en personeelsbeleid

De managementstijl bij de diverse diensten geeft nog altijd verschillen te zien. Het MT streeft niet naar gelijkschakeling, maar wel naar meer afstemming en harmonisatie. Transparantie, betrokkenheid, consequent gedrag en voorspelbaarheid zijn daarbij kernbegrippen. Het MT heeft daartoe zelf de eerste aanzetten gegeven, maar wil ook graag het gesprek aangaan met de diensthoofden over de voorgestane managementstijl.

De Tweede Kamer streeft ernaar een aantrekkelijke werkgever te zijn en te blijven. Naast zeer goede arbeidsvoorwaarden en een inspirerende werkomgeving, behelst dit ruimte voor groei en ontwikkeling van management en medewerkers. In 2006 wordt geïnvesteerd in verdere vernieuwing van het P&O-beleid. Vertrekpunt in dit vernieuwingsproces is een ondersteunend apparaat met een faciliterende, klantgerichte en flexibele opstelling. Het human resourcebeleid wordt daarop afgestemd. Daartoe worden diverse instrumenten ingezet. Allereerst krijgt wederom de managementstijl aandacht. Deze bepaalt in belangrijke mate het welbevinden van de medewerkers, de prestaties en de tevredenheid van de klant. De gewenste

stijl wordt omschreven als, open, stimulerend, transparant, gericht op ontwikkeling van teams en medewerkers, en op vergroting van zelfstandigheid en eigen verantwoordelijkheid. Het management zal blijven investeren in houding en gedrag van zowel medewerkers als het management zelf. Het leervermogen van de organisatie, het vermogen feedback te geven, zal worden versterkt. Het in 2005 ingevoerde competentieontwikkeling is een belangrijke impuls geweest voor de organisatieontwikkeling. Alle managementfuncties zijn voorzien van competenties en de dialoog over het functioneren is op professionele wijze ingezet. In 2006 wordt hieraan verder gewerkt door gerichte trainingen in het kader van management development. Het in 2005 begonnen management development programma wordt voortgezet.

Het opleidingsbeleid 2006 is sterk gericht op ontwikkeling van manager en medewerker. Om de organisatie vitaal te houden vormt mobiliteit een belangrijk punt van beleid in 2006. Daarbij gaat het niet alleen om mogelijke doorgroei binnen de Kamer maar ook om «employability» op de arbeidsmarkt als zodanig. Deze investering is in het belang van medewerker en organisatie. Het budget voor scholing blijft gehandhaafd op 3% van de loonsom. De kernbegrippen voor het opleidingsbeleid in (ook) 2006 zijn professionaliteit, een pro-actieve houding, versterking van samenwerking, talentontwikkeling en initiatief&innovatie. De daadwerkelijke uitputting van dit budget is een belangrijk beleidsvoornemen en een verantwoordelijkheid van het MT.

Een goed personeelsbeleid begint aan de toegangspoort. In 2006 wordt wederom geïnvesteerd in versterking van de instroom van jonge talenten, een gezonde balans tussen instroom en uitstroom, het behoud van kennis en ervaring en het aanboren van nieuwe bronnen van kennis en ervaring.

Het beleid ten aanzien van beoordelingen en functioneringsgesprekken kan vereenvoudigd worden. Vertrekpunt daarbij is dat het personeelsdossier een actueel en betrouwbaar overzicht bevat van het functioneren van de medewerker tijdens zijn dienstverband bij de Tweede Kamer. Een herziening van procedures en regels kan het voeren van functionerings- en beoordelingsgesprekken tot een dynamisch en stimulerend proces maken.

Met de invoering van het nieuwe personeels- en salarisadministratiesysteem ontstaan nieuwe mogelijkheden voor betere managementinformatie. Een verdere verbetering van de managementinformatie zal het sturende vermogen van de organisatie ten goede komen. In 2006 worden voorbereidingen getroffen voor volledige digitalisering van het personeelsdossier. De (regeling voor) kinderopvang wordt geëvalueerd. Voorts wordt actief geïnvesteerd in goede medezeggenschapsverhoudingen. Ook wordt aandacht besteed aan verbetering van informatie voor en overleg met de OR en wordt werkoverleg bevorderd.

Ziekteverzuim

Na een forse daling in de afgelopen periode is het ziekteverzuim het laatste jaar weer iets toegenomen. Over de periode 2002 – 2004 was daarbij sprake van het volgende beeld (inclusief verzuim door langdurige ziekte):

Jaar	Tweede Kamer		Rijksoverheid	
	2002	2003	2004	2004
Ziekteverzuimpercentage	7,5	6,1	6,5	6,3

De daling in 2003 was voor een groot deel te danken aan gerichte inspanningen op het vlak van verzuimbestrijding. Hierbij moet worden gedacht aan de samenwerking met bedrijfsartsen en positieve ervaringen met het uitbestede bedrijfsmaatschappelijk werk en voorts de professionaliteit van plannen van aanpak van diensthoofden die als integraal manager zelf verantwoordelijk zijn voor arbeidsomstandigheden. Het beleid dat daaraan ten grondslag ligt wordt nog intensiever voortgezet.

Huisvesting

Na het beschikbaar komen van Het Logement c.a. wijzen geluiden uit de fracties noch de diensten er op dat er vooralsnog dringende behoefte bestaat aan meer werkruimte. Ofschoon er nog wat knelpunten voelbaar zijn, lijken die tegen de achtergrond van het bestaande kantoorareaal op te lossen.

Mede op verzoek van de RGD vindt nog in 2005 een nader onderzoek plaats naar de verwachte huisvestingsbehoefte in de wat verdere toekomst. In dat kader wordt ook beoordeeld of, en zo ja, een efficiënter indeling en gebruik van de bestaande gebouwen mogelijk is.

In 2005 is het nieuwe CIP gereed gekomen en is de accommodatie voor klanten en medewerkers geoptimaliseerd. De herinrichting van de Plenaire Zaal is om budgettaire redenen uitgesteld tot 2006. De voorbereiding en uitvoering ervan betekenen een forse inspanning voor een groot aantal diensten. Dat is ook het geval met de aanpassingen en verbeteringen van de beveiligingsloges en toegangen van het gebouw en met de bouw en inrichting van een nieuwe meldkamer. Ook dat vergt het nodige van de betrokken diensten, zowel vanuit technisch als logistiek oogpunt.

De Facilitaire dienst heeft het voornemen om in 2006 te beginnen met een proef aangaande het uitbesteden van de schoonmaak van de Tweede Kamer. Deze proef, in gebouw Het Logement, moet na een periode van één tot drie jaar leiden tot een beslissing met betrekking tot het al dan niet definitief uitbesteden van schoonmaakonderhoud. Aanleiding voor de proef zijn het hoge ziekteverzuim, het ouderenbeleid en operationele overwegingen. Indien gekozen wordt voor uitbesteding, zal dit gefaseerd gebeuren. Deze operatie heeft geen gevolgen voor medewerkers van de Tweede Kamer met een vaste aanstelling.

Prestatiegegevens

De volgende cijfers dienen in hun context te worden gezien. Wetsvoorstellen die met blanco verslag en als hamerstuk zijn behandeld, tellen bijvoorbeeld in dit overzicht even zwaar als wetsvoorstellen die voorwerp zijn van uitvoerig voorbereidend onderzoek en dagenlange plenaire vergaderingen. Wijzigingen in moties kunnen soms belangrijke inhoudelijke consequenties hebben, maar soms ook slechts taalkundige betekenis.

Parlementair	2000	2001	2002	2003	2004
Vergaderingen					
– plenaire vergaderingen	102	105	91	95	97
– commissievergaderingen					
waarvan openbaar	724	754	520	590	801
waarvan besloten	679	738	596	700	770
– overige vergaderingen	7 369	6 720	7 068	7 808	7 531
Werkbezoeken commissies					
– binnenland	41	47	53	48	54
– buitenland	8	17	6	4	25
Wetsvoorstellen					
– ingediende wetsvoorstellen	246	280	252	267	275
waarvan initiatief wetsvoorstellen	9	9	13	8	11

Parlementair	2000	2001	2002	2003	2004
waarvan rijksbegrotingen	17	17	17	17	18
waarvan fondsen	6	6	6	7	7
– suppletore voorstellen	65	59	67	66	68
In stemming gebrachte wetsvoorstellen ¹	423	250	213	195	253
Moties					
– ingediende moties	974	997	1 158	1 007	1 309
– aangenomen	424	444	391	327	437
– verworpen	268	288	363	433	568
– ingetrokken	79	55	38	61	55
– aangehouden ²	83	51	44	42	52
– gewijzigd	60	75	45	56	66
– in behandeling ³	230	54	266	52	60
– vervallen ⁴	–	30	11	36	71
Vragen					
– schriftelijke vragen	1 451	1 424	1 563	1 678	2 101
waarvan beantwoord ⁵	1 389	1 447	1 551	1 668	2 121
– mondelinge vragen	86	92	96	65	98
– interpellaties	7	11	13	5	5

¹ Waaronder ook in voorgaande jaren ingediende wetsvoorstellen.

² Vanwege een wijziging van het reglement van orde (artikel 69, tweede lid) komt een aangehouden motie na verloop van tijd, als er geen tegenactie wordt ondernomen, automatisch te vervallen. Hierdoor wijken de cijfers voor aangehouden en in behandeling zijnde moties voor 2001 af van de cijfers in de voorgaande jaren.

³ Waaronder ook in voorgaande jaren ingediende moties.

⁴ Vanwege een wijziging in het reglement van orde waardoor een aangehouden motie na verloop van tijd, als geen tegenactie wordt ondernomen, komt te vervallen, is een rubriek «vervallen moties» toegevoegd.

⁵ Waaronder ook in voorgaande jaren ingediende vragen.

Internet

De Tweede Kamer beschikt sinds 1996 over een eigen internetsite. Sedert 20 maart 2002 heeft de Tweede kamer een nieuwe website: www.tweedekamer.nl.

In 2004 bedroeg het aantal unieke bezoekers van de website 356 437 (in 2003 was dit 275 551). Het gemiddelde aantal unieke bezoekers per dag is 976 (in 2003 was dit 754).

De top 3 van de meest geraadpleegde onderwerpen is:

- <http://www.tweedekamer.nl/index>
- <http://tweedekamer.nl/applicaties/livedebat/index>
- <http://www.tweedekamer.nl/vergaderingen/index>

Het is mogelijk de vergaderingen van de Tweede Kamer live via de website te volgen. Het aantal bezoekers dat in 2004 langer dan vijf minuten het live debat heeft gevolgd was per maand als volgt:

Live debat

Januari	15 544
Februari	35 571
Maart	21 996
April	33 052
Mei	12 292
Juni	24 411
Juli	3 015
Augustus	2 774
September	43 711
Oktober	30 853
November	71 248
December	29 025

Totaal	323 492

In het onderstaande is sprake van verslagleggingsgegevens van de Stenografische dienst c.q. de dienst Verslaglegging en Redactie over de jaren 2000 tot en met 2004.

Aantal vergaderuren met verslag	2000	2001	2002	2003	2004
– aantal (plenaire en commissie) vergaderuren waarvan verslag is gemaakt	1 731,75	1 537,60	1 647,60	995,95	1 395,0
– aantal uren ao-vergaderingen met beknopt verslag	910,75	1 013,25	620,0	713,50	1 050,0

In dit overzicht is geen rekening gehouden met onderzoekscommissies.

4. Budgettaire gevolgen van beleid

Overzicht budgettaire gevolgen van beleid (in € 1 000)

4: Wetgeving en controle Tweede Kamer	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Verplichtingen		74 757	72 007	72 058	70 955	70 955	70 955
Uitgaven		74 757	72 007	72 058	70 955	70 955	70 955
1. apparaat		53 613	50 863	50 914	49 811	49 811	49 811
2. onderzoeksbudget		511	511	511	511	511	511
3. drukwerk		2 950	2 950	2 950	2 950	2 950	2 950
4. fractiekosten		17 276	17 276	17 276	17 276	17 276	17 276
5. uitzending leden		407	407	407	407	407	407
6. enquêtes		Memorie	Memorie	Memorie	Memorie	Memorie	Memorie
Ontvangsten		1 689	1 689	1 566	1 566	1 566	1 566

Artikelonderdeel 01 apparaatuitgaven

In onderstaand overzicht zijn in meerjarig perspectief de uitgaven met betrekking tot dit artikel opgenomen. Voorts zijn, afgeleid hiervan, gemiddelden vermeld per kamerzetel en per gestenografeerd uur vergadering.

(in € 1 000)

Uitgavenoverzicht

Wetgeving en controle Tweede Kamer	2000	2001	2002	2003	2004
– apparaat (personeel)	19 891	20 876	22 555	24 271	32 092 ¹
<i>gemiddeld per zetel</i>	133	139	150	162	214
per vergaderuur	9	9	9	11	13
– apparaat (materieel)	16 195	14 232	16 745	18 886	17 202
<i>gemiddeld per zetel</i>	108	95	112	126	115
per vergaderuur	7	6	7	8	7
totaal apparaat	36 086	35 108	39 300	43 157	49 294
<i>gemiddeld per zetel</i>	241	234	262	288	329
<i>gemiddeld per vergaderuur</i>	16	15	16	19	20
– onderzoeksbudget	265	623	465	122	843
– drukwerk	2 982	3 703	3 927	4 172	3 517
– fractiekosten	12 978	14 171	15 148	19 866	18 521
– uitzending leden	370	269	427	188	170
– enquêtes	631			1 931	
– garanties ²	24	360	69	107	
totaal artikel 3	53 336	54 234	59 336	69 543	72 345
<i>gemiddeld per zetel</i>	356	362	396	464	482
<i>gemiddeld per vergaderuur</i>	24	23	26	31	30

¹ Het uitgavenverschil ten opzichte van 2003 vindt vooral verklaring in de omstandigheid dat met ingang van 2004 de Dienst Verslag en Redactie onder dit artikel is opgenomen. Voorts spelen de toegenomen beveiligingskosten een rol.

² Het artikelonderdeel «garanties» is met ingang van 2003 komen te vervallen.

Met betrekking tot de materiële uitgaven is, binnen het artikelonderdeel «apparaat», sprake van de volgende toerekening per organisatorische functie (in € 1 000):

Aard	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
– leiding en staf	629	774	782	1 014	1 199	1 348	921	816
– personeelszorg en -voorzieningen	624	559	701	780	746	940	1 134	1 102
– voorlichting en communicatie	322	492	465	419	530	916	761	420
– informatievoorziening	484	405	405	411	361	838	781	762
– exploitatie en logistiek huisvesting	4 728	6 013	4 496	5 916	7 148	5 869	6 099	4 949
– automatisering	3 258	4 852	8 192	4 418	5 358	6 869	6 068	5 571
– e-parlement								1 506
– verslaglegging								113
– overige diensten DCP	124	69	103	114	178	147	110	227
– overige diensten DBV	1 092	1 065	1 051	1 160	1 225	1 959	1 549	1 736
Totaal	11 261	14 229	16 195	14 232	16 745	18 886	17 423	17 202

– *ambtelijk personeel*

De formatieve omvang van de organisatieonderdelen binnen de Tweede Kamer is per 1 januari 2005 als volgt:¹

Onderdeel	formatie
Griffier	
– Leiding	6,44
– Griffie en bureau wetgeving	19,25
– DCO bestuur en onderwijs	21,50
– DCO internationaal en ruimtelijk	23,50
– DCO sociaal en financieel	20,00
– Onderzoeks- en verificatiebureau	5,00
– Stafdienst Voorlichting	8,00
– Bureau Protocol	2,00
Totaal	105,69
Directie Bedrijfsvoering, Financiën en Personeel	
– Leiding	2,00
– Bureau ondersteuning bedrijfsvoering	3,00
– Stafdienst FEZ	16,55
– Stafdienst P&O	17,28
– Beveiligingsdienst	50,12
– Bodedienst en postzaken	37,11
– Facilitaire Dienst	83,50
– Restaurantbedrijf	55,00
Totaal	264,56
Directie Informatiseringsbeleid	
– Leiding	2,89
– Dienst Automatisering	43,67
– Dienst Communicatie	16,73
– Dienst informatievoorziening	65,67
– Dienst Verslag en redactie	55,00
Totaal	183,96
Totaal-generaal	554,21

Artikelonderdeel 04. fractiekosten

De grondslag voor dit artikelonderdeel wordt gevormd door de «Regeling financiële ondersteuning fracties Tweede Kamer» (Tweede Kamer, 23 686, nrs. 13 en 14). Op dit artikel worden de uitgaven aangaande de fractiekosten geraamd en verantwoord. De tegemoetkoming in de kosten wordt door de fracties gebruikt voor personele en, in mindere mate, voor de materiële ondersteuning van de fracties.

De stand van de in het kader van de fractiekostenregeling opgebouwde reservering ultimo 2004 (op basis van de vastgestelde uitvoering van de fractiekostenregeling in 2003), is als volgt (bedragen in € 1000):

¹ Hierin zijn nog niet de formatieve voorstellen bij gelegenheid van de Voorjaarsnota 2005 verwerkt.

Reservering per primo 2003	5 036
Vervallen of te vervallen reservering	83
Verleende of te verlenen reservering	1 879
Reservering per ultimo 2003	6 832
Waarvan algemeen	5 139
Waarvan personeel	1 693

Artikelonderdeel 05. uitzending leden en begeleidende ambtenaren

Op dit artikelonderdeel worden de reis- en verblijfkosten geraamd en verantwoord inzake de uitzending van leden naar het buitenland. Tot 2003 werden ook de reis- en verblijfkosten van begeleidende ambtenaren ten laste van dit budget gebracht. Met ingang van 2003 vindt die verantwoording plaats ten laste van het reguliere materiële budget van de Kamer. De plannen voor 2006 staan nog niet vast. Er is op dit moment dus geen aanleiding van de bestaande meerjarenraming af te wijken.

Met betrekking tot het uiteenlopen van de jaarlijkse uitgaven, kan ter toelichting worden opgemerkt dat het aantal buitenlandse werkbezoeken in 2004 is gestegen gelet op het Nederlands voorzitterschap: uit dien hoofde zijn alle tot de EU toetredende landen bezocht. Voorts dat blijkt dat in verkiezingsjaren het aantal commissiereizen afneemt. De ervaring leert dat de meeste reizen worden gemaakt in het tweede en derde jaar van een zittingsperiode. Volledigheidshalve wordt nog gememoreerd dat binnen een parlementaire periode, commissies het onbestede deel van hun jaarlijkse reisbudget mogen doorschuiven naar volgende jaren.

Artikelonderdeel 06. enquêtes

Op dit artikelonderdeel worden de uitgaven voor parlementaire enquêtes geraamd zodra dat, naar het oordeel van de Kamer of de verenigde vergadering der Staten-Generaal, aan de orde is.

04 Staten-Generaal Algemeen

Artikel 4 Wetgeving en controle Eerste Kamer en Tweede Kamer

1. Algemene doelstelling

Het onder dit artikel opgenomen budget ten behoeve van wetgeving en controle Eerste en Tweede Kamer betreft, naast de apparaatskosten van de Griffie interparlementaire betrekkingen, tevens de kosten van interparlementaire activiteiten. De keuze voor een apart artikel gaf vanuit het verleden uitdrukking aan de omstandigheid dat het bevoegde gezag voor de Griffie interparlementaire betrekkingen wordt gevormd door gemengde commissies van toezicht uit beide Kamers.

In de loop van 2005 zullen de beide Kamers een besluit nemen betreffende het onderbrengen van het apparaat van en het bevoegde gezag over de Griffie interparlementaire betrekkingen bij de Tweede Kamer.

2. Begrotingsvoorstellen

In dit voorstel is een beperkte opwaartse aanpassing van het budget op verzoek van de IPU opgenomen. De financiering is gevonden binnen het totaal van het budget van artikel 3 «wetgeving en controle Tweede Kamer».

Voorts is, door herschikking binnen de bestaande middelen, binnen artikelonderdeel 3 (onderdeel 1. «uitzending leden naar internationale organen») een budget vrijgemaakt ten behoeve van de Euro Mediterra-

nean Parliamentary Assembly (EMPA). Dit budget betreft vooralsnog alleen de vergoeding van reiskosten.

3. Operationele doelstellingen en prestatiegegevens

Operationele doelstellingen

De samenwerking met de Eerste Kamer

Naast de samenwerking tussen Eerste en Tweede Kamer zoals geschetst in de toelichting bij artikel 3, kunnen nog de ambtelijke samenwerking ten behoeve van de inhoudelijke ondersteuning van de commissies, de plenaire vergadering, de leden en de Voorzitter worden genoemd. Het in 2004 gereed gekomen Handboek Griffiers biedt vele aanknopingspunten voor verdere verdieping en discussie op het terrein van het geschreven en ongeschreven staatsrecht. Een beproefde vorm is het regelmatig houden van themabijeenkomsten waarvoor de (adjunct) griffiers van beide kamers worden uitgenodigd aan de hand van praktijkvoorbeelden een casus of thema uit te diepen.

Ook op het terrein van bedrijfsvoering werken de beide kamers steeds intensiever samen. Zo is er een voorlopige dienstverleningsovereenkomst gesloten waarmee de Beveiligingsdienst van de Tweede Kamer de beveiliging van de Eerste Kamer voor zijn rekening neemt. De eerste resultaten hiervan zijn van dien aard dat verwacht mag worden dat deze dienstverlening voor langere tijd zal worden voortgezet. Dit betekent overigens wel een taakverzwaring voor de Beveiligingsdienst, maar het is voor de Staten-Generaal als geheel een veel efficiëntere en geharmoniseerde werkwijze. Bovendien biedt het de medewerkers meer afwisseling. De samenwerking op het terrein van automatisering krijgt ook steeds meer aandacht. Het onderzoek naar de mogelijkheden daartoe en naar de beste vormgeving kan op redelijk korte termijn leiden tot een verregaande vorm van samenwerking. Daarmee is ook de kennisuitwisseling tussen beide Kamers gediend.

Ook op het terrein van de salaris- en personeelsadministratie neemt de samenwerking steeds vastere vormen aan. Naar verwachting wordt de vergoedingen- en salarisadministratie ten behoeve van de leden en het personeel van de Eerste Kamer nog in het tweede semester van 2005 door de nieuwe ingerichte personeels- en salarisadministratie van de Tweede Kamer overgenomen. Door deze schaalvergroting kan de nieuwe afdeling efficiënter en doelmatiger gaan werken.

Prestatiegegevens

In onderstaand overzicht zijn in meerjarig perspectief de uitgaven met betrekking tot dit artikel opgenomen. Voorts zijn, afgeleid hiervan, gemiddelden per kamerzetel (Eerste en Tweede Kamer) opgenomen. Overigens gaat de vergelijkbaarheid van enerzijds het jaar 2004 en anderzijds de voorafgaande periode mank, als in aanmerking wordt genomen dat ingaande 2004 de dienst Verslag en Redactie is opgenomen onder artikel 3. De apparaatuitgaven in 2004 betreffen uitsluitend de Griffie interparlementaire betrekkingen.

Wetgeving en controle Eerste en Tweede Kamer (in € 1 000)	2000	2001	2002	2003	2004
– apparaat (personeel)	3 580	3 483	3 740	3 717	439
– apparaat (materieel)	106	96	103	147	5
totaal apparaat	3 686	3 579	3 843	3 864	444
gemiddeld per zetel (225)	16	16	17	17	2
Interparlementaire betrekkingen	1 146	1 231	1 265	1 946	1 963
totaal artikel 4	4 832	4 810	5 108	5 810	2 407
gemiddeld per zetel (225)	21	21	23	26	11

De raming van artikelonderdeel 03. «interparlementaire betrekkingen» heeft betrekking op de volgende onderdelen:

Interparlementaire betrekkingen	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
01. uitzending leden naar internationale organen	377	595	595	595	595	595	595
02. aandeel Nederland in de kosten van interparlementaire organen	367	475	475	480	480	480	480
03. contacten tussen de parlementen van het koninkrijk	78	86	86	86	86	86	86
04. ontvangst van buitenlandse parlementsleden en delegaties van internationale organen	985	117	117	117	117	117	117
05. subsidie aan de Nederlandse groep van de Union Interparlementaire	156	156	170	170	170	170	170
Totaal	1 963	1 429	1 443	1 448	1 448	1 448	1 448

Uitzending leden en ambtenaren van de Staten-Generaal naar internationale organen

Onder dit artikelonderdeel worden de reis- en verblijfkosten geraamd en verantwoord die verband houden met deelname aan bovengenoemde activiteiten. Dit betreft in de toekomst ook de kosten ten behoeve van de EMPA.

Aandeel Nederland in de kosten van interparlementaire organen

Onder dit artikelonderdeel worden de kosten die verband houden met een drietal internationale assemblees, te weten de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad, de Noord-Atlantische Assemblee en de Assemblee van de OVSE, geraamd en verantwoord. De bijdragen betreffen enerzijds personele kosten (salarissen en pensioenen van de medewerkers van de secretariaten) en anderzijds materiële kosten (drukwerk en reis- en verblijfkosten van personeel en tolken).

De kosten worden in internationaal verband begroot. Beoordeling en goedkeuring vinden plaats in de verschillende uitvoerende comités waar Nederlandse parlementariërs deel van uitmaken.

Contacten tussen de parlementen van het Koninkrijk

Dit betreft de reis- en verblijfkosten die verband houden met de contacten tussen de parlementen van het Koninkrijk.

Ontvangst van buitenlandse parlementsleden en delegaties van internationale organen

Onder dit artikelonderdeel worden de uitgaven geraamd en verantwoord die betrekking hebben op de ontvangst van buitenlandse parlementsleden en delegaties van internationale organisaties.

Subsidie aan de Nederlandse groep van de Union Interparlementaire

Onder dit artikelonderdeel wordt de bijdrage aan de Nederlandse groep van de in Genève gevestigde Union Interparlementaire geraamd en verantwoord. Het doel van de in 1889 opgerichte Union Interparlementaire is het bevorderen van persoonlijk contact tussen parlementariërs en hen te verenigen in gezamenlijke acties. Hiermee wordt nagestreefd dat de onderscheiden staten betrokken blijven bij het instellen en ontwikkelen van vertegenwoordigende instituties en bij de voortgang op de terreinen van internationale samenwerking en vrede.

4. Budgettaire gevolgen van beleid

Overzicht budgettaire gevolgen van beleid (in € 1 000)

4: Wetgeving en controle Eerste en Tweede Kamer	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Verplichtingen		1 875	1 889	1 894	1 894	1 894	1 894
Uitgaven		1 875	1 889	1 894	1 894	1 894	1 894
1. Apparaat Dienst Verslag en Redactie	<i>Vervallen</i>						
2. Apparaat Griffie interparlementaire betrekkingen		446	446	446	446	446	446
3. Interparlementaire betrekkingen		1 429	1 443	1 448	1 448	1 448	1 448
4. Parlementair Expertisecentrum Europa	<i>Vervallen</i>						
Ontvangsten		23	23	23	23	23	23

Verdiepingsbijlage

Artikel 2. Uitgaven ten behoeve van leden en oud-leden Tweede Kamer, alsmede leden van het Europees Parlement

Opbouw (verpl.=) uitgaven (in € 1 000)

2: Uitgaven t.b.v. leden en oud-leden Tweede Kamer	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Stand ontwerp-begroting 2005		29 165	28 666	29 666	29 666	29 166	28 666
2.1. schadeloosstelling		21 607	21 108	22 108	22 108	21 608	21 108
2.2. pensioenen en wachtgeld		7 558	7 558	7 558	7 558	7 558	7 558
Mutaties 1e suppletore begroting 2005							
2.1 schadeloosstelling europarlementariërs		Pm	Pm	Pm	Pm	Pm	pm
2.1 schadeloosstelling		- 1 000	- 500	- 1 500	- 1 500	- 1 000	
2.2 pensioenen en wachtgeld		1 000	500	1 500	1 500	1 000	
Stand ontwerp-begroting 2006		29 165	28 666	29 666	29 666	29 166	28 666
2.1 schadeloosstelling		20 607	20 608	20 608	20 608	20 608	20 608
2.2 pensioenen en wachtgeld		8 558	8 058	9 058	9 058	8 558	8 058

Opbouw ontvangsten (in € 1 000)

2: Uitgaven t.b.v. leden en oud-leden Tweede Kamer	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Stand ontwerp-begroting 2005		286	286	286	286	286	
Stand ontwerp-begroting 2006		286	286	286	286	286	286

Artikel 3. Wetgeving en controle Tweede Kamer

Opbouw (verpl.=) uitgaven (in € 1 000)

3. Wetgeving en controle Tweede Kamer	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Stand ontwerp-begroting 2005		74 521	71 843	71 911	70 931	70 931	
3.1 apparaat		52 577	49 899	49 967	48 987	48 987	
3.2 onderzoeksbudget		511	511	511	511	511	
3.3 drukwerk		3 750	3 750	3 750	3 750	3 750	
3.4 fractiekosten		17 276	17 276	17 276	17 276	17 276	
3.5 uitzending leden		407	407	407	407	407	
3.6 enquêtes		Memorie	Memorie	Memorie	Memorie	memorie	
Mutaties 1 ^e suppletore begroting 2005							
3.1 apparaat							
- formatie FEZ		152	152	152	152	152	
- formatie beveiligingsdienst		60	60	60	60	60	
- inhuur beveiligingscapaciteit		480					
- desaldering Eerste Kamer		123	123	123			
- REA		83	17	Pm	Pm	Pm	
- themacommissies		100	100	100	100	100	
- Staten-Generaal digitaal		- 750	1 500	1 500	1 500	1 500	
- reallocatie naar artikel 4			- 14	- 14	- 14	- 14	
- verwerking taakstelling		- 1 491	- 1 774	- 1 774	- 1 774	1 774	
Intertemporele compensaties							
- elektrische sloten		90					
- financiering ARSG		700					
- Kamer thuis		410					
- salarisburyureau		200					
- Statenrestaurant		79					
- efficiencymaatregel drukwerk		800	800	800	800	800	
3.3 drukwerk							
- efficiencymaatregel		- 800	- 800	- 800	- 800	- 800	
Stand ontwerp-begroting 2006		74 757	72 007	72 058	70 955	70 955	70 955
3.1 apparaat		53 613	50 863	50 914	49 811	49 811	49 811
3.2 onderzoeksbudget		511	511	511	511	511	511
3.3 drukwerk		2 950	2 950	2 950	2 950	2 950	2 950

Opbouw (verpl.=) uitgaven (in € 1 000)

3.4 fractiekosten	17 276	17 276	17 276	17 276	17 276	17 276
3.5 uitzending leden	407	407	407	407	407	407
3.6 enquêtes	Memorie	Memorie	Memorie	Memorie	memorie	Memorie

Opbouw ontvangsten (in € 1 000)

3: Wetgeving en controle Tweede Kamer	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Stand ontwerp-begroting 2005		1 566	1 566	1 566	1 566	1 566	
Mutaties 1e suppletore begroting 2005 – desaldering		123	123	123			
Stand ontwerp-begroting 2006		1 689	1 689	1 689	1 566	1 566	1 566

Artikel 4. Wetgeving en controle Eerste en Tweede Kamer**Opbouw (verpl.=) uitgaven (in € 1 000)**

4: Wetgeving en controle Eerste en Tweede Kamer	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Stand ontwerp-begroting 2005		1 875	1 875	1 880	1 880	1 880	
4.1 apparaat Dienst Verslag en Redactie		<i>Vervallen</i>					
4.2 apparaat Griffie interparlementaire betrekkingen		446	446	446	446	446	
4.3 interparlementaire betrekkingen		1 429	1 429	1 434	1 434	1 434	
Mutaties 1 ^e suppletore begroting 2005 4.3 interparlementaire betrekkingen – reallocatie van artikel 3			14	14	14	14	
Stand ontwerp-begroting 2006		1 875	1 889	1 894	1 894	1 894	1 894
4.2 apparaat Griffie interparlementaire betrekkingen		446	446	446	446	446	446
4.3 interparlementaire betrekkingen		1 429	1 443	1 448	1 448	1 448	1 448

Opbouw ontvangsten (in € 1 000)

4: Wetgeving en controle Eerste en Tweede Kamer	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Stand ontwerp-begroting 2005		23	23	23	23	23	
Stand ontwerp-begroting 2006		23	23	23	23	23	23